

[Ehlibeyt Sevdallar Gadir-i Hum Bayramı Kutluyor](#)

Dnyann bir ok noktasında yaayan Müslümanlar, bugün slamın en büyük ve en önemli bayramlarından olan Gadir Hum bayramını kutluyor.

Ehlibeyt mensubu müslümanların Zilhicce ayının 18'inde kutladıkları, (Gadir bayramı (Arapça büyük slamı bayramlarından biridir). Bugün Hz. Resulü Kibriya Efendimiz (s.a.a) ilahi emir gereği Hz. Ali'yi (a.s) hilafet ve imamet makamına atamıştır. Bu olay, hicretin onuncu yılında Zilhicce ayının on sekizinde Veda haccında Gadir-i Hum denen yerde gerçekleşmiştir. İslam hadislerinde bugün için "Yüce Allah'ın Ekber" (en büyük bayram), [1] Muhammed Ehlibeytinin Bayramı [2] ve en üstün bayram [3] gibi ifadeler kullanılmaktadır. İslam dünyasında bugün Gadir-i Hum bayramı kutlama ve etkinlikler düzenlenmektedir.

GADR BAYRAMI

Rivayetlerin naklettiğine göre hazreti peygamber hicretin onuncu yılında zilkade ayının 24 veya 25'inde hac ibadetlerini yerine getirmek için Medine'den Mekke'ye doğru yola koyuldu. [4] Allah Resulünün bu haccına "Veda Haccı", "Hicretü'l slam" ve "Hicretü'l Balie" de denmektedir. Hac ibadetleri bittikten sonra Müslümanlar Mekke'yi terk ederek Medine'ye doğru yola koyuldular. Müslümanlar, zilhicce ayının 18'inde Gadir Hum denen yere vardılar. Ancak, Mısır ve Irak halkları topluluktan ayrılmadan önce Cebrail (a.s) tebli ayetini Hz. Peygamber'e nazil etti ve Allah tarafından Hz. Ali'yi kendisinden sonra insanlara veli ve vasi olarak tayin etmesini emretti. Bu ayet nazil olduktan sonra Hz. Peygamber (s.a.a) halkları kervana durma emrini verdi. Sonra önde gidenlerin ve geride kalanların Gadir-i Hum denen yere ulamalarını istedi. Sonra Hz. Resulullah (s.a.a) insanların görmesi için Hz. Ali'nin (a.s) elini havaya kaldırarak şöyle buyurdu: "Ey insanlar! Ben sizlere sizlerden daha çok velayet (ve yönetici) hakkına sahip değil miyim?" insanlar hep birden şöyle dediler: "Evet ey Resulullah!" Peygamber (s.a.a) şöyle buyurdu: "Allah benim Mevla'mdır, ben de müminlerin Mevla'syım. Ben onlara kendi nefislerinden daha evla ve layık kimseyim." Daha sonra da emin olmak ve yanından kaçmak için bu cümleyi üç defa tekrarladı: "Ben kimin Mevla'sysam, bu Ali de onun Mevla'sdır." Peygamber daha sonra şöyle dua etti: "Allah'm! Ali'nin velayetini kabul eden ve onu seven kimseyi sen de sev. Ali'ye düşmanlık eden kimseye sen de düşmanlık et. Allah'm! Ali'nin yardımcılarına yardım et, Ali'nin düşmanlarını hor ve hakir kıl ve Ali'yi hakkın merkezi kıl." Daha sonra oradakilere: "bu mesaj burada olmayanlara ulaşsın", diye emirde bulundu.

HADISLERLE GADR BAYRAMI

Ehli sünnet kaynaklarında rivayet edildiğine göre her kim zilhicce ayının on sekizinde (Gadir-i Hum günü) oruç tutarsa, orucunun sevabı alt aylık oruca bedeldir. Bugün Gadir-i Hum günüdür. [5] Hz. Fahri Kâinat Efendimiz (s.a.a) şöyle buyurmuştur: "Gadir-i Hum günü ümmetimin en önemli bayramlarından biridir. O gün yüce Allah, kardeim Ali b. Ebu Talib'i benden sonra insanların hidayet olması için ümmetimin sancaktarı olarak tayin etmemi emretti. O gün Allah Teâlâ, dinini ikmal etti ve nimetini ümmetime tamamladı ve slam' onları için beendi." [6] Ayn ekinde imam Cafer Sadık (a.s) şöyle buyurmuştur: "Gadir-i Hum günü büyük bir bayramdır. Allah, bugünü bayram saymayan ve azametini bilmeyen hiçbir peygamberi görevlendirmemiştir. Bugünün adı göklerde [ahit ve sözleşme günü, yerde ise selam anlama ve herkesin hazır olduğu gündür]." [7] Yine imam Cafer Sadık (a.s) Gadir bayramını Müslümanların en azametli ve şerefli bayramı bilmekte ve onun her saatinde Allah'a şükredilmeli ve insanlar tarafından altmış yıllık oruç sevabı olan ükür orucu tutulmalıdır. [8]

imam Rza (a.s) şöyle buyurmuştur: "Gadir günü gök ehline yer ehline daha mehurdur... Eer insanlar bugünün kıymetini bilecek olsalardı, hiç kükümsüz melekler her gün onlarla on defa [musafaha (tokalama, selamlama) ederdi]." [9]

GADR BAYRAMININ TÜRKÇESİ

Müslümanlar ve hassaten ialar, ilk dönemlerden olmak üzere her zaman Gadir gününü büyük [bayramlardan biri olarak saym ve bugün onlarn yanında "Gadir Bayram" olarak mehurdur.[10 Mes'udi (ö.k. 346) kitabında Müminlerin Emiri Hz. Ali'nin (a.s) çocuklar ve ialarn, bugünü büyük günlerden saydıkların yazmaktadır.[11] Kuleyni (ö.k. 329) ialarn bugününde kutlama enlikleri düzenlediğini nakletmiştir.[12] Dolaysıyla Gadir bayramın üçüncü ve dördüncü asrda kutland yaygın bir durumdur. Bundan öncece Feyyaz b. Muhammed b. Ömer Tusi, mam Rza'nın (ehadeti: k. 203) Gadir gününü bayram olarak kutladın nakletmiştir.[13] mam Rza (aleyhi selam) ikinci asrın sonlarına doru yaadna göre Gadir gününün bayram ve enlikler havasında çok eskiden beri geçti .açkça ortaya çıkmaktadır

Bu kutlama enlikleri sonraki asrlarda da Müslümanlar arsında yaygın öyle ki hatta Msr hâkimlerinden Musta'li b. Mustansır'n biati hicretin 487. Yında Gadir-i Hum günü .gerçeklemitir.[14] Son yüzyılda ise bu kutlama enlikleri, ia'nın ialarından biri olarak sayılmaktadır Msr'da Fatmi halifeleri Gadir bayramına resmiyet kazandırm, ran'da ise ah smail Safavi hükümete gelince hicretin 907'sinden günümüze kadar Gadir bayram ran'da resmi .bayramlardan biri olarak kutlanmaktadır

Irak'n Necef kentinde de bugün (mam Ali'nin türbesinde) Alevi Avlusunda çok görkemli bir ekilde kutlanmakta ve ia ulemalar, insanlar ve slam ülkeleri büyükelçilikleri toplanarak Gadiyiye hutbe ve kasideleri okunmaktadır. Yemen'de Zeydi ialar Gadir gününü enliklerle ve aydınlatma .gösterileri ile kutlamaktadırlar

[Gadir-i Hum gecesi de Müslümanların yanında önemli günlerden biri olarak bilinmektedir.[15

GADR BAYRAMININ AMELLER

Oruç tutmak

Gusül almak

Eminullah Ziyaretini okumak

Nudbe duasın okumak

Müminlerle karlıdında u ekilde tehniyette bulunmak: "El-Hamdulillahi Lezzi ceelena mine'l "Mutemessikine bi-Vilayeti Emiri'l Mümin'in ve'l Eimmeti'l Masumine aleyhimu's selam

Güzel ve temiz elbiseler giymek

Süslenmek

Güzel koku sürmek

Sla- rahîm

[Müminlere yemek vermek.[16

KAYNAKLAR

;el-Gadir, Allame Emini

Abakatu'l Envar fi mameti'l Eimmeti'l Ethar (Gadir Hadisi), Mir Hamit Hüseyin Kenturi ;Lekenhevi

;Gadir der ayne-i Kitab, Muhammed Ensari

;Çahardeh Garn ba Gadir, Muhammed Bakr Ensari

;Hemgam ba Peygamber der Hiccetü'l Veda, Hüseyin Vasiki

;el-Gadir ve'l Muarizun, Seyyid Cafer Murtaza Amuli

;el-Gadir fi'l slam, Muhammed Rza Ferecullah Halefi Necefi

.erh ve Tefsir Hutbe-i Peygamber Ekrem der Gadir-i Hum, Seyyid Muhammed Taki Nakavi

D Balantlar

Ehli Sünnet Âlimleri Açsından Gadir

?Gadir'de ne oldu

Igili Konular

(mam Ali (a.s

Gadir Bayram

Gadir Hutbesi

Veda Hacc

BBLYOGRAPH

Kur'an- Kerim

- .bn Esir, Usdu'l Gabe, tahkik, Muhammed brahim Bena, Darüifa, Kahire
- .bn Hallakan, Vefayatu'l A'yan, tahkik: hsan Abbas, Darusekafe, Lübnan
- .bn Abdurrabbe, Ukdetu'l Ferid, daru ve mektebetu'l Hilal, Beyrut
- .bn Ukde Kûfi, Kitabu'l Velayet, tahkik: Abdurrezzak Hirzuddin, ntiarat delilima, Kum
- .bn Esir, el-Bidayetu ve'n Nihayet, tahkik: Ali iri, daru hyau't Turas, Beyrut
- .bn Maazili, Menakibu Ali b. Ebu Talib, mektebetu slamiyye, Tahran
- .Ebu Reyhan Biruni, Asaru'l Bakiye, intiar ibn Sina, Tahran
- .Emini, el-Gadir, daru'l Kitabi'l Arabi, Beyrut
- .Sa'lebi, Semaru'l Kulub, tahkik: brahim Salih, daru'l Beair, Dimek
- .Sa'lebi, el-Kef ve'l Beyan an tefsiri'l Kur'an, daru ihyau't turas el-Arabi, Beyrut, k. 1422
- .Hürrü Amuli, Vesaliu' ia, müessese Alulbeyt, Kum
- .Halebi, es-Siyretu'l Halebiye, Daru'l Marifet, Beyrut
- Hamuni Cuveyni, Feraidu's Simteyn, tahkik: Muhammed Bakr Mahmudi, müessese Mahmudi, Beyrut
- .Hatip Badadi, Tarihi Badat, tahkik: Mustafa Abdul Kadir, daru'l Kutubu'l Imiye, Beyrut
- .Rey ehri, Müessese mam Ali b. Ebu Talib, daru'l Hadis, Kum
- .Saduk, Emali, tahkik: müessese Biset, müessese biset, Kum
- .Saduk, Hisal, tahkik: Ali Ekber Gaffari, Camiu Müderrisin, Kum
- .Tabersi, el-hticac, ner Murtaza, Mehed
- .Tusi, Tehzibu'l Ahkam, Seyyid Hasan Musevi Horasan, daru'l Kutubu'l slamiye, Tahran
- .Kummi, Mefatihu'l Cenani
- .Meclisi, Biharu'l Envar, müessese el-Vefa, Beyrut
- .Müfid, rat, müessese Alulbeyt, Kum
- .Vahidi Niaburi, Esbabu'n Nuzulu'l Ayet, müessese Halebi, Kahire
- .bn Tavus, kbalu'l A'mal, daru'l kutubu'l slamiye, Tahran, h.. 1367
- .Kuleyni, Muhammed b. Yakub, el-Kafi, daru'l Kutubu'l slamiye, Tahran
- .Mes'udi, Ali b. El-Hasan, et-Tenbih ve'l raf, daru's savi, Kahire, h.k. 1357